

БЕЗБЕДНОСТ

ТЕОРИЈСКО СТРУЧНИ ЧАСОПИС

МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

UDK 343+351.74./75(05)
YU ISSN 0409-2953

БЕОГРАД
Година LIV

1
2012

БЕЗБЕДНОСТ
Часопис Министарства унутрашњих послова
Републике Србије

УРЕДНИШТВО

Др **Бобан Милојковић**, ванредни професор Криминалистичко-полицијске академије у Београду
Др **Жељко Никач**, ванредни професор Криминалистичко-полицијске академије у Београду
Др **Саша Мијалковић**, ванредни професор Криминалистичко-полицијске академије у Београду
Др **Дарко Маринковић**, ванредни професор Криминалистичко-полицијске академије у Београду
Др **Горан Илић**, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Београду
Др **Миливој Донсај**, ванредни професор Факултета спорта и физичког васпитања
Универзитета у Београду
Др **Миле Шикман**, начелник Управе за полицијско образовање Министарства унутрашњих
послова Републике Српске
Др **Владимир Урошевић**, Служба за борбу против организованог криминала, Управа
криминалистичке полиције МУП-а РС
Мр **Зоран Голубовић**, Биро директора полиције МУП-а РС
Мр **Жељко Нинчић**, Одељење за посебне акције интервентне јединице полиције, одбрамбене
припреме и састав помоћне полиције, Управа полиције МУП-а РС
Мр **Славиша Ђукановић**, заменик начелника Управе за аналитику МУП-а РС
Мр **Божидар Оташевић**, заменик начелника Управе за стручно образовање, оспособљавање,
усавршавање и науку МУП-а РС
Мр **Снежана Нововић**, Управа за стручно образовање, оспособљавање, усавршавање и науку
МУП-а РС
Мр **Милан Клисарић**, Управа за стручно образовање, оспособљавање, усавршавање
и науку МУП-а РС
Небојша Пурић, заменик начелника Одељења за границу Управе граничне полиције МУП-а РС

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

Проф. др **Дарко Маринковић**

ЛЕКТУРА И КОРЕКТУРА

Милена Јовановић

ЛЕКТОР ЗА ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Весна Анђелић-Николенчић

АДРЕСА УРЕДНИШТВА

Булевар Зорана Ђинђића 104
телефон: 011/3148-734, 3148-739
телефакс: 011/3148-749
e-mail: **upobr@mup.gov.rs**

ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ ТРИ ПУТА ГОДИШЊЕ

ТИРАЖ: 1.000 примерака

ШТАМПА: Инпрес

Београд, Владимира Роловића бр. 49

PDF верзија часописа доступна је на адресама:

<http://www.mup.gov.rs/>

[http://prezentacije.mup.gov.rs/upravazaobrazovanje/bezbednost.html](http:// prezentacije.mup.gov.rs/upravazaobrazovanje/bezbednost.html)

Тематски број
Насиље на спортским приредбама – безбедносни изазов XXI века

САДРЖАЈ

5 РЕЧ УРЕДНИКА

ОРИГИНАЛНИ НАУЧНИ РАДОВИ

Доц. др Живорад МИЛЕНОВИЋ	7	ОБРАЗОВАЊЕ У ФУНКЦИЈИ СУЗБИЈАЊА НАСИЉА НАВИЈАЧКИХ ГРУПА НА ФУДБАЛСКИМ УТАКМИЦАМА
Мр Предраг ВЕЛИЧКОВИЋ	24	УТВРЂИВАЊЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА ПОЛИЦИЈСКЕ УПРАВЕ У НОВОМ САДУ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СПОРТСКИХ МАНИФЕСТАЦИЈА ПОВЕЋАНОГ РИЗИКА

ПРЕГЛЕДНИ НАУЧНИ РАДОВИ

Božidar OTAŠEVIĆ, LL.M,
Andrej R. PROTIĆ	55	VANDALS INSIDE THE WALLS
– PHENOMENOLOGY OF HOOIGANISM
Мр Божидар ОТАШЕВИЋ,
Андреј Р. ПРОТИЋ	72	„ВАНДАЛИ У ЗИДИНАМА“ – ХУЛИГАНИЗАМ У СРБИЈИ (на српском)
Zoran MISIĆ, MA,
Želimir KEŠETOVIĆ, PhD	87	HOOIGANS IN SERBIA IN THE TRIANGLE OF
SPORT, POLITICS, AND CRIME
Мр Зоран МИСИЋ,
проф. др Желимир КЕШЕТОВИЋ	102	ХУЛИГАНИ У СРБИЈИ У ТРОУГЛУ СПОРТА,
ПОЛИТИКЕ И КРИМИНАЛА (на српском)
Др Златко НИКОЛИЋ	116	НАВИЈАЧКЕ И ПАРАПОЛИТИЧКЕ ГРУПЕ –
СОЦИЈАЛНОПСИХОЛОШКИ АСПЕКТИ
Доц. др Обрад СТЕВАНОВИЋ	127	МОДЕЛИ ОРГАНИЗАЦИОНЕ СТРУКТУРЕ
ПОЛИЦИЈЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И СУЗБИЈАЊЕ
НАСИЉА НА СПОРТСКИМ ПРИРЕДБАМА
Проф. др Ненад ЂУРЂЕВИЋ	146	ОБАВЕЗА ОРГАНИЗАТОРА СПОРТСКЕ ПРИРЕДБЕ
ДА ОБРАЗУЈЕ ОДГОВАРАЈУЋУ РЕДАРСКУ
СЛУЖБУ
Др Дејан ШУПУТ	166	ПРОПИСИ ФИФА И УЕФА ПРОТИВ НАСИЉА НА
ФУДБАЛСКИМ УТАКМИЦАМА – ПРОБЛЕМ
ПРЕКЛАПАЊА НАДЛЕЖНОСТИ ДРЖАВЕ И
СПОРТСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

СТРУЧНИ РАДОВИ

Мр Гојко ШЕТКА,
Мр Горан АМИЦИЋ	180	НАСИЉЕ НА СПОРТСКИМ ПРИРЕДБАМА
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
Бранислава КРАГОВИЋ	197	ОД МОНТЕВИДЕА ДО ЂЕНОВЕ
– ДВЕ СЛИКЕ СПОРТА –

ИЗ СТРАНЕ ЛИТЕРАТУРЕ

Стефан де ВРЕС	209	ХУЛИГАНИЗАМ ПОД СТАТИСТИЧКОМ ЛУПОМ:
БЕЛГИЈСКА СТУДИЈА СЛУЧАЈА |
|----------------|-----|--|

ПРИКАЗИ

Доц. др Обрад СТЕВАНОВИЋ	231	БУДИТЕ УСПЕШАН МЕНАџЕР – РУКОВОДИЛАЦ
Доц. др Славиша ВУКОВИЋ	236	КРИМИНАЛИСТИЧКА ОПЕРАТИВА

Thematic Issue
Violence at Sporting Events - Security Challenge of the XXI Century

CONTENTS

5 TO THE READER

ORIGINAL SCIENTIFIC PAPERS

Živorad MILENOVIĆ, PhD	7	EDUCATION AIMED AT COMBATING VIOLENCE CAUSED BY FAN GROUPS AT FOOTBALL MATCHES
Predrag VELIČKOVIĆ, MA	24	COMPETENCE OF POLICE OFFICERS IN SECURING SPORTING EVENTS OF HIGH RISK

REVIEW PAPERS

Božidar OTAŠEVIĆ, LL.M.,
Andrej R. PROTIĆ	55	VANDALS INSIDE THE WALLS – PHENOMENOLOGY OF HOOLIGANISM
Božidar OTAŠEVIĆ, LL.M.,
Andrej R. PROTIĆ	72	VANDALS INSIDE THE WALLS – PHENOMENOLOGY OF HOOLIGANISM (in Serbian)
Zoran MISIĆ, MA,
Želimir KEŠETOVIĆ, PhD	87	HOOLIGANS IN SERBIA IN THE TRIANGLE OF SPORT, POLITICS, AND CRIME
Zoran MISIĆ, MA,
Želimir KEŠETOVIĆ, PhD	102	HOOLIGANS IN SERBIA IN THE TRIANGLE OF SPORT, POLITICS, AND CRIME (in Serbian)
Zlatko NIKOLIĆ, PhD	116	SPORTS FANS AND PARA-POLITICAL GROUPS – SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL ASPECTS
Obrad STEVANOVIĆ, PhD	127	MODEL OF ORGANIZATIONAL STRUCTURES OF POLICE FOR PREVENTING AND COMBATING VIOLENCE AT SPORT EVENTS
Nenad ĐURĐEVIĆ, PhD	146	RESPONSIBILITY OF SPORT EVENTS' ORGANIZER TO ESTABLISH APPROPRIATE STEWARDING SYSTEM
Dejan ŠUPUT, PhD	166	FIFA AND UEFA REGULATIONS AGAINST VIOLENCE AT FOOTBALL MATCHES - PROBLEM OF JURISDICTION OVERLAPPING BETWEEN STATE AND SPORTS ORGANIZATIONS

PROFESSIONAL REPORTS

Gojko ŠETKA, MA,
Goran AMIDŽIĆ, MA	180	VIOLENCE AT SPORTING EVENTS IN BOSNIA AND HERZEGOVINA
Branislava KRAGOVIĆ	197	FROM MONTEVIDEO TO GENOA -TWO IMAGES OF SPORT-

FROM FOREIGN LITERATURE

Stefan De VREESE	209	HOOLIGANISM UNDER THE STATISTICAL MAGNIFYING GLASS: A BELGIAN CASE STUDY

REVIEWS

Obrad STEVANOVIĆ, PhD	231	BE A SUCCESSFULL MANAGER – LEADER
Slaviša VUKOVIĆ, LL.D	236	CRIMINALISTICS OPERATIONS

НАСИЉЕ НА СПОРТСКИМ ПРИРЕДБАМА – БЕЗБЕДНОСНИ ИЗАЗОВ ХХІ ВЕКА

Реч уредника

Првих дана децембра 2011. године, у Врњачкој Бањи је, у организацији Криминалистичко-полицијске академије и Фондације Ханс Зајдел, одржан округли сто на тему „Борба против хулиганизма (насиља и недоличног понашања) на спортским приредбама“. На њему су учествовали представници Министарства унутрашњих послова Републике Србије и земаља у окружењу, Криминалистичко-полицијске академије, Факултета за безбедност, Института за упоредно право, Института за криминолошка и социолошка истраживања, Факултета за безбедност у Скопљу, Високе школе унутрашњих послова у Бањалуци, Полицијске академије у Даниловграду, Полицијске академије у Загребу, полицијски аташеи акредитовани у Србији, као и други учесници. С обзиром на општу констатацију да је проблем насиља и недоличног понашања на спортским приредбама изузетно актуелан и комплексан, на скупу је изнета жеља да се овој тематици посвети посебна пажња у часопису *Безбедност*.

Ослушкујући ставове изнете на округлом столу, Уредништво је на себе преузело обавезу да припреми, и да, пред научну и стручну јавност, изнесе тематски број нашег часописа, који би са мултидисциплинарног приступа, с обзиром на његову комплексност макар и делимично, обрадио ову тематику. Надамо се да ћемо, оним што смо приредили, одговорити очекивањима и дати одређени допринос потпунијем сагледавању феномена насиља на спортским приредбама и његовом супротстављању. Да смо одабрали актуелну, озбиљну и просторно универзалну тему, потврђују и дешавања из египатског Порт Саида од 1.2.2012. године, у којима је, током нереди на једној фудбалској утакмици, живот изгубило 79 лица, док је више од 1000 повређено. Колико је, пак, ова тема актуелна за нашу, као и земље у окружењу, готово свако од нас зна макар из медија, а детаљније може видети из радова садржаних у часопису.

Уредништво се захваљује ауторима који су својим радовима учинили да овај тематски број угледа светлост дана и нађе се пред читаоцима. Свакако, Уредништво ће бити задовољно ако њиме, макар и мало, унапреди безбедносну науку и праксу везано за насиље на спортским приредбама.

Главни и одговорни уредник
проф. др Дарко Маринковић

